

IKES-BULGANIN NUOMONĖS VIETOM SUTAMPA

ITARIAMAS SOVIETŲ ŠNIPAS GAVO TARNYBĄ RESPUBLIKOS FONDACIJOJ

Buvo žinoma, kad jis "5-to straipsnio komunistas"

NEW YORKAS. — Fordo fondacijos padalinio, vadinamo Respublikos fondo vadovai, patvirtino, kad jiems buvo gerai žinoma, jog Amos Landman buvo išvadintas buvusio komunisto šnipo jo bendradarbiu ir kad Landman atsisakė apie tai aiškintis senato komitete, pasinaudodamas konstitucijos 5-tu straipsniu.

Respublikos fondo vicepirmininkas W. H. Ferry atsakė, kad tie priekaištai yra fondų vadų aktyse per menki, kad dėl jų nebūtų buvę galima priimti Landmaną į tarnybą. Be to, jis buvęs priimtas tik laikinai.

Amos Landman buvo priimtas į Respublikos fondo tarnybą praėjus tik 3 savaitėms nuo sensacingų tyrinėjimų senato vidaus saugumo komitete.

Vienas iš šnipų kelės narių

Birželio 30 d. senato vidaus saugumo komitete Winston Burdett, CBS komentatorius, liudijo, kad karo metais jis ir 20 kitų "Brooklyn Eagle" dienraščio žurnalistų buvo sudarę slapto komunistų šnipų celą, ir kad Amos Landman buvo vienas iš kelės narių.

Liepos 1-13 dienomis senato komitetas apklausinėjo tos kelės narius, tarp jų ir Amos Landman, kuris kartkartėmis griebėsi 5-to straipsnio, "kad neinkriminuotų savęs".

Tuoj pašalino iš darbo

Priešingai tariamųjų liberalų iš Respublikos fondo vadovybės nusistatymai, Amos Landman buvo tuoj pašalintas iš National Municipal League. Jos direktorius Alfred Willoughby paaiškino korespondentams, kad Landman buvo pašalintas ir už tai, kad jis, prašydamas tarnybos, užslėpė savo tyrėtus santykius su komunistais.

"Aš buvau komunistu"

Senato komitete buvo pristatytas ir Lėndmano pareiškimas JAV konsulatui Bombėjū 1953 m., kur jis davė raštu pareiškimą: "Aš tapau komunistų partijos nariu 1937 ar 1938 metais, kokiais — gerai nežinau". FBI specialistai nustatė, kad parašas tikrai yra Landmano. Tačiau senato komitete jis atsisakė tai patvirtinti.

Respublikos fondas, gavęs iš Fordo fondacijos \$15 mil., dabar tyrinėja, kaip pažeidinėjamos kongresiniuose komitetuose ir teismuose piliečių teisės.

H. Vance-AEC narys

Nuo automobilių karalystės į vyriausybės patarėjus

DENVER, Colo. — Prezidentas Eisenhoweris davė aukštą paskyrimą dar vienam vienam asmeniui automobilių karaliui — Haroldui S. Vance, buvusiam Studebaker korporacijos prezidentui ir tarybos pirmininkui.

Jis paskirtas į Atominės Energijos Komisiją (AEC), susidedančią iš 5 narių. Harold S. Vance, respublikonas, užims atsistatydinusio AEC nario Joseph Campbell vietą. Pastarasis išėjo į vyriausius kontrolierius.

Kiti AEC nariai yra: Lewis Strauss (pirmininkas), Thomas E. Murray (likęs iš Trumano laikų), W. F. Libby ir John von Neumann. Pirmininkas gauna \$20,000 per metus, nariai — po \$18,000.

IŠ VISO PASAULIO

Kpt. Townsend pas Margaretą

LONDONAS. — Grįžusi princesė Margaretė iš Balmoral pilies Škotijoje į Londoną priėmė aviacijos kapitoną Peter Townsend, atvažiavusį iš Briuselio, kur jis yra karo attaches padėjėjas. Laukiama, kad jau penktadienį bus paskelbtas oficiali karališkųjų rūmų žinia apie Margaretos susižadėjimą su Townsend.

Siriya derisi dėl ginklų

KAIRAS, Egiptas. — Egipto radijas praneša, kad Siriya dabar derisi su komunistine Čekoslovakija sudaryti ginklų pirkimo sutartį, panašią į Egipto sutartį. Siriya už ginklus atsilygintų prekiomis, kaip ir Egiptas.

Norėję sulaukt 120 m. — mirė 87 m.

JERSEY CITY, N. J. — Bernar MacFadden, iš girtuoklių šeimos našlaičio pasidaręs milijonierium, pagarsėjęs savo fizinės kultūros programa ir įrodinėjęs, kad žmogus gali lengvai sulaukti 120 metų, mirė 87 metų amžiaus. Jis buvo gydytojų priešininkas, ir susirgęs, nesišaukė jų pagalbos, badavo paskutines 3 dienas, kas jam kaip tik pakenkė, sako gydytojai.

Iranas — "Sovietų draugas"

TEHERANAS. — Irano ministras pirmininkas Hussein Ala, gindamas savo vyriausybės nutarimą prisidėti prie Bagdado vardo Vakarų organizuojamos Vidurinių Rytų karinės sąjungos nuo Molotovo užsipoilimo, pareiškė, kad paktas nėra nukreiptas ne prieš vieną valstybę ir kad Irano santykiai su Sovietų Sąjunga yra kuo draugiškiausi.

Kinija nelaukanti karo belaisvių

GENEVA, Šveicarija. — Komunistinės Kinijos atstovas atsakė JAV ambasadoriui, kad ji nepasilaikė nė vieno amerikiečio, patekusio į komunistų nelaisvę Korėjos karo metais, išskyrus tuos, kurie patys atsisakė važiuoti namo. Per Peipingo radiją toks JAV užklauskimas apie savo dingusius belaisvius buvo pavaizduotas, kaip Kinijos užgavimas.

Italų bendradarbiavimas

ROMA. — Italijos užsienio reikalų ministras Martino patvirtino, kad jų mokslininkai atlieka Sovietų Sąjungai ir Lenkijai kai kuriuos kosminių spindulių tyrinėjimų darbus. Du Sovietų fizikai jau priskirti prie šių tyrinėjimų. Tai daroma, norint Italijai parodyti savo norą bendradarbiauti mokslinėje srity su vienos tautomis, aiškino Martino parlamente.

Sovietai su vokiečių karo belaisviais paleido ir vokiečių žurnalistą Dieter Freede, kurį pagrobė 1947 metais ir buvo nuteisė 25 metus kalėti kaip "šnipą".

Flint, Mich., gaisras sunaikino 4 Blue Oil Co. gazolino tankus \$250,000 vertės. Perarti gaisro vietas stovėję gazolino pakrauti sunkvežimiai išvelkami specialiais kranais, nes šoferiai, dėl didelio karščio, negalėjo prie jų prieiti.

AMERIKOS LEGIONAS REIKALAUJA NUTRAUKTI JAV PARAMĄ INDIJAI

Nauju komandieriu išrinktas Addington Wagner

MIAMI, Fla. — Amerikos Legiono suvažiavimui pateikta užsienio politikos komiteto rezoliucija nutraukti Indijai teikiama iš JAV išdo ekonominę paramą.

Rezoliucijoje, kuri buvo didėle balsų dauguma priimta, sakoma:

"Kol Indija rems ir palaikys komunistinę Rusiją, mūsų vyriausybė turi susilaikyti nuo bet kokios medžiaginės paramos Indijai".

Duoti laisvas rankas P. Korėjai

Kitoj rezoliucijoje reikalaujama pasitraukti iš Korėjos paliančių priežiūros komisijos ir leisti Pietų Korėjai elgtis su komunistais, naujo užpuolimo atveju, kaip jai atrodys reikalinga.

Be to, reikalaujama, kad JAV vyriausybė panaudotų visas priemones išgelbėti amerikiečius iš komunistinės Kinijos kalėjimų.

Trumanas kritikuoja Legioną

Del Legiono nutarimo pasitraukti JAV iš Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) buvęs prezidentas Harry Trumanas pareiškė legionieriams priekaištų, kad jie nesupranta, ką saka. Be to, Trumanas, taigpi legionierius, patarė nesimaišyti į politiką, kadangi ir Legiono statute pasakyta, kad organizacija yra nepolitinė.

Dabotis Sovietų Sąjungos

Kitoj rezoliucijoje Amerikos Legionas pataria vyriausybei kuo budriausiai sekti Sovietų Sąjungos politiką ir neskubėti rodyti jai pasitikėjimą, kol neįsitikinta jos gerais norais. Šiuo metu Amerikai tenka ginkluotis ir būti pasirušusiais visokioms galimybėms.

Naujas Legiono vadas

Amerikos Legiono naujuoju vadu-komandieriu išrinktas J. Adington Wagner. Jis yra 41 metų advokatas iš Batle Creek, Mich. 1952—1953 metais Wagner buvo komandierius patarėju.

JAV jokiomis sąlygomis nepriims komunistinės Kinijos ir Rytų Vokietijos į tarptautinį atominės energijos bendradarbiavimą, kaip to nori Sovietai.

Anglų gubernatorių nesutaria su graikų arkivyskupų Kipre

Sir John išpėjo salos gyventojus

NICOSIA, Kipro sala. — Trijų dienų pasitarimai tarp anglų gubernatoriaus maršalo sir John Harding ir graikų arkivyskupo Makarios dar kartą parodė, kad susitarti neįmanoma.

Arkivyskupas yra vyriausias dvasios vadas graikų sąjūdžio už Kipro salos prijungimą prie Graikijos. Šioj kovoj prieš anglius jis nevengia nė komunistų tautos.

Apie derybas su arkivyskupu maršalas Harding nupasakojo per radiją ir išpėjo, kad neigiami derybų vaisiai kelia labai rimtą padėtį, nes anglų "pagrįsti ir praktiški siūlymai" buvo atmesti.

Arkivyskupas remia kovotojus

Anglų gubernatorių sutiko svarstyti Kipro nepriklausomybės klausimą, bet paprasė arkivyskupą, kad jis atsisauktų į tikinčiuosius graikus ir paragintų baigti riaušis ir teroro veiksmus, kol bus sprendžiamas Kipro ateities valdymosi klausimas. Makarios su tuo nesutiko. Jis atsakė, kad klausimas jau ir taip aiškus: reikia paskelbti plebisitą (žmonių atsiklausimą), ar jie nori prisijungti prie Graikijos, ir problema bus išspręsta.

Rusų pianistas Carnegie salėj

Emil Gilels esąs "mažas milžinas", rašo N. Y. T.

NEW YORKAS. — Pagal Kremliaus "sugyvenimo" propagandą, į New Yorką atvažiavo Sovietų pianistas Emil Gilels, kuris Carnegie muzikos namuose jau davė du koncertus. Paskutinis jo New Yorke bus koncertas ateinančią sekmadienį.

Pianistą Gilels, kurį daugis lietuvių pažįsta kaip gerą pianistą iš jo koncertų Vilniuj per pirmąją Sovietų okupaciją, Amerikos spauda, laikantis "Genevos dvasios", kelia į padanges. New York Times muzikos recenzentas jį lygina su piano virtuozu Eugen d'Albert ir duoda tą patį "mažojo milžino" vardą.

EISENHOWERIS PRITARĖ SOVIETŲ PLANUI KARO PAJĖGOMS TIKRINT

BET REIKALAUJA, KAD KREMLIUS SUTIKTŲ IR SU GINKLŲ PRIEŽIŪROS PROJEKTU, ĮTEIKTU GENEVOJ

DENVER, Colorado. — Prezidentas Eisenhoweris davė Sovietų Sąjungai sąlyginį sutikimą žvalgyti Sovietams iš oro (lėktuvų) JAV karinius įrengimus.

Kremlius prilaiko savo rašėivas nuo Vakarų niekinimo

Igriso klausytis pranašysčių apie kapitalizmo degeneraciją

MASKVA. — Komunistų partijos žurnalas "Komunistas" davė išpėjimą savo ekonominiams rašytojams nebevaizduoti tokiomis juodomis spalvomis kapitalistinio ūkio ateities.

Tas pats žurnalas, kuris iškritikavo Molotovą už jo pasakymą, kad Sovietų Sąjungoj socialistinė bendruomenei tik pagrįdai padėti, dabar išdirbo ekonomistą A. Katz už jo studiją "Kapitalizmo degeneracija", įteiktą mokslų akademijos ekonomikos institutui. A. Katz, išibėgėjęs dar nuo Stalino laikų, parašė, kaip buvo priimta komunistų partijoj sakyti: kapitalizmas žus savaime, išsigims.

"Komunisto" redakcija savo straipsny rašo, kad tokie trafaretiniai kartojimai apie "kapitalizmo degeneraciją" jau įgriso ir pridarė didelės žalos. Sovietų mokslininkai pradėję su panaieka žiūrėti į kapitalistines šalis ir nebesidomėti tų šalių gamybos, mokslo ir technologijos pažanga.

"Komunistas", partijos žurnalas, nesilo taikintis su kapitalizmu. Priešingai, jis ragina kovoti toliau, bet išpėja neapsirikti vertinant jo stiprybę ir pataria kovai prieš kapitalizmą naudoti ir pačių kapitalistų turimas mokslo žinias.

Sovietų - Anglijos laivynų vizitai

Raudonoji eskadra Portsmouthe, britų dalinys — Leningrade

LONDONAS. — Trečiadienio rytą į Portsmoutho uostą įplaukė raudonojo laivyno eskadra, va dovaujant Sovietų Baltijos laivyno vadui viceadmirolui Arsenij Golovko, stovinčiam ant sunkiojo kreiserio "Sverdlov" komandos tilto. Į eskadrą įeina ir kreiseris "Aleksander Suvorov" ir 4 naikintojai. Anglai Sovietų laivynus pasitiko 17 artilerijos šūvių ir yra išdirbę plačią programą svečiams užimti. Patys Sovietų jūrininkai yra numatę aplankyti Karolio Markso kapą Highgate miestely ir suruošti šventę 450 anglų vaikų.

Tuo pat metu sugriaudė ir Sovietų patrankos, sveikindamos įplaukiančius 6 anglų karo laivus į Leningradą. Tai yra pirmas anglų karo laivyno vizitas Sovietams pokariniais metais.

Buvęs prezidentas Trumanas nuneigė respublikonų pirmininko Hall tvirtinimą, kad jis yra tarp tų demokratų vadų, kurie nebenori Stevensonso į prezidentus.

Reikalaujamoji sąlyga yra — pirma pasikeisti žiniomis apie SSSR ir JAV kariuomeninį didumą, jų centrus ir kitokių militarinius įrengimus, kaip kad pasiūlė prez. Eisenhoweris 4 didžiųjų konferencijoj.

Paskelbė laiško turinį

Prezidento laiško, rašyto premjerui Bulganinui, turinys buvo paskelbtas ketvirtadienį, kai laišką JAV ambasadorius Bohlen įteikė Molotovui. Antradenį tuo reikalu buvo į liginę pas prezidentą atskridęs sekretorius Dulles ir jiedu kartu suredagavo atsakymą į Bulganino notą, prisiųstą rugsėjo 19 dieną.

Toj notoj Bulganinas davė pritarimą tikrinti Sovietams Amerikos, ir Amerikai Sovietų karines bazes ir įrengimus, naudojant tam reikalui savo lėktuvus. Tą patį Eisenhoweris siūlė Genevos konferencijoj.

Rodytų taikos norus

Prez. Eisenhoweris savo laiške Bulganinui sako, kad JAV ir SSSR pasikeitus žiniomis apie savo karines pajėgas ir leidus vienai kitai patikrinti, ar tos žinios teisingos, parodytų, kad šios dvi didžiosios valstybės neslepia planų užpulti viena kitą ir tuo sukeltų savitarpinį pasitikėjimą ir sudarytų sąlygas pasaulinei taikai tarpai.

Prez. Eisenhoweris pažadėjo prie šio klausimo ir prie platesnio atsakymo grįžti vėliau, kai jo sveikata sustiprės.

Dalis Laoso jau komunistų naguos

Jų vadas — princas Soupanouong

RANGUNAS, Burma. — Remiantis Indokinijos taikos sutartim, pasirašyta tarp Prancūzijos ir komunistų Genevoj 1954 metais, tam tikros sritys, užimtos komunistų partizanų Laos valstybėj buvo pripažintos jų laikinai valdžiai.

Pagal šią sutartį turėjo sustoti ir kautynių veiksmams į Pietų Vietnamo, Kambodijos ir Laoso vyriausybės kariuomenėms. Laose kovos tęsiasi ir po sutarties sudarymo.

Bet šiomis dienomis Laoso vyriausybė susitarė su Laoso komunistų partizanų vadais dėl pagrindinių principų, kuriais remiantis bus padaryta taika. Tuos susitarimus pasirašė Laoso ministras pirmininkas Katay Sasorit ir komunistų partizaninės valdžios vadas princas Soupanouong. Komunistai dabar valdo Samneua ir Phongsaly provincijas Laose.

Draugiškoj dvasioj nutarta sukurti bendrą karinį komitetą, kuris padės sudaryti valdžias mišiose komunistų provincijose.

ALGIRDAS BRAZIS,
Metropolitan operos solistas, —
čigonų baronas

ONUKS STEPONAVIČIENĖ-STEPHENS
Vaidina čigonę Saffi "Čigonų Barone".

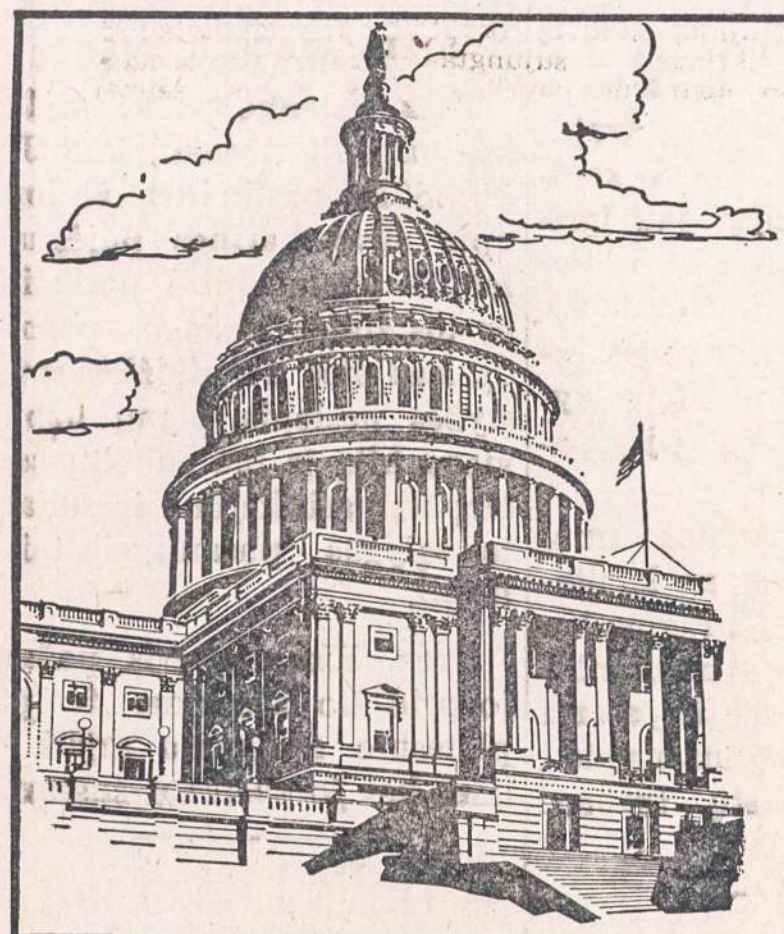
Šie abudu artistai pasižymi nepaprastai gražiu dainavimu ir vaidyba scenoje. Čikagiečiai gerai pažįsta abudu ir tikisi, kad jie savo užduotį "Čigonų Barone" atliks su dideliu pasisekimu. Juodu žavėjo pilną teatrą žiūrovų Toronto, Canada. Energijos, ge-

CHICAGOS LIETUVIŲ CHORAS
"PIRMYN"
VAIDINA JOHANN STRAUSSO
ČIGONŲ BARONA
TRIJŲ VEIKSMŲ KOMIŠKĄ OPERA,

SEKMADIENĮ, SPALIO MEN. 16TA D., 1955 M.
SOKOLŲ SALĖJE - 2339 SO. KEDZIE AVE.
PRADŽIA 3 VAL. PO PIETŲ

ĮEJIMAS \$2.50 * ŠOKIAI — BARAS — UZKANDŽIAI

Universal Savings & Loan Association

YRA STIPRI IR PATIKIMA

Stiprumas ir patikimumas yra esminiai visuomenės gerbūviui augti. UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION didžiojo savo nuolatinio 32 metų visuomeninės tarnybos rekordu. Pas mus esamos taupomosios sąskaitos ne vienai šeimai sudaro saugumo pamatą.

Dividendus iš santaupų mokame kas šeši mėnesiai. Šiuo metu jie yra aukštesni, negu kitur.

Esamė patikimas visuomenės narys su geru vardu, pagrįstu teisingais patarnavimais ir suteikta pagalba. Esame apylinkės gyventojų finansinė įstaiga, kurių mūsų klientai laiko savo draugu.

Esame Federal Savings & Loan Insurance Corporation narys. Mūsų indėliai apdrausti iki \$10,000.00

Universal Savings & Loan Association

1800 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-2028

ro vėjo ir patyrimo scenoje juodu turi daug, ir tikrai bus malonu išgirsti jų duetus, kuriuos sukūrė garsus valsų karalius kompozitorius Johann Strauss komiškoj operetėj "Čigonų Baronas". Šis kūrinys Chicagoje pirmą kartą statomas lietuvių scenoje spalio (Oct.) 16 d. Sokolų salėj, 2339 S. Kedzie Ave., "Pirmyn" choro parengime.

Rytoj pabaigtuvių koncertas

Esu įsitikinęs, kad tūkstantį kartų daugiau yra gero ir mėlės šiame pasaulyje, negu žmonių, kurie įsivaizduoja. Tai ypač įsitikinau dalyvaudamas BALF'o veikloje nuo jo įsikūrimo dienos.

Paimkime BALF'o tik praėjusios viešosios rinkliavos reikalą. Tikrai malonu buvo stebėti, kaip sumaniai ir gabaliai BALF'o Chicago reikalų vedėjas p. A. Džirvonas su apskrities valdyba, skyrių valdyboms ir nariams rengė prieš rinkliavos. O to darbo, darbų, tų rūpesčių buvo nemažai.

Pagaliau atėjo rinkliavos išvakarės, kada šimtai rinkėjų lankė apylinkių centrų paimti dėžutę, gauti instrukcijų. Širdį džiugino tas jaunimas, kuris taip entuziastiškai rūpinosi, kad gautų gyvą vietą rinkimui, idant galėtų kuo daugiausia surinkti.

Rinkliavos dieną, nuėjus į Bridgeport stotį Sandarų, maloniai nustebau, kaip pavyzdinčiai buvo tvarkomi rinkliavos rekordai. Prie ilgo stalo apie 10—12 vyrų dirbo lyg banke. O sugrįžusieji rinkėjai, sužinoję, kiek dėžutėn buvo sumesta centelių, komiteto pagirti ir padėkoti už gerą darbą, gražiai atlikta, su pakeltu ūpu grįžo namo. Vėliau tą vakarą visi skyrėsi sudėję surinktuosius pinigus bankan. Gaulinis raportas parodė, kad buvo surinkta netoli dešimt tūkstančių dolerių. Tai tikrai graži suma, bet visgi trūko iki tos nustatytos \$10,000.00 sumos. Balfiečiai nutarė pratęsti vąjį iki spalio 15 d. ir mėginti pasiekti tą \$10,000.00.

Ir štai vąjį baigti rengiamas koncertas, kuris įvyks Chicagoje Lietuvos Auditorijoje rytoj, spalio 15 d. Programa bus tikrai įvairi ir įspūdinga, nes joje dalyvaus pirmaeiliai menininkai, būtent: visų mėgiamas dainininkas Stasys Baranauskas ir smuikininkas Alfonsas Paukštys. Dalyvaus taipgi šokėja p-lė Karosaitė ir Tautinio Ansamblio klinikinių grupė, p-lės Kirvaitytės vadovaujama. Populiarios Stasio Velbasio baletų studijos mokiniai atliks spalvingą baletą.

Visi šie dalyviai atliks programą be honoraro, aukodami jį BALF'ui. Tai tikrai pavyzdingas gestas iš jų pusės. Programos akompanistas bus žymus muzikas p. A. Kučiūnas.

Po koncerto bus šokiai, grojant Br. Jonušo padintam orkestrui.

Tikiu, kad rytoj, spalio 15 d. Chicago Lietuvos Auditorija bus pilna malonių lietuvių, kurie apsilankydami ne tik norės padėti BALF'ui užbaigti vąjį su ta nustatyta \$10,000.00 suma, bet ir pasigėrėti tikrai šauniu koncertu.

Lauksime Jūsų visų.

—Nora Gugienė

Paveiksle matomi lietuviškos Dainos Kavalieriai ši vakarą dainuos Povilo Šalimiero radijo valandos. Pradžiai lygiai 8 val. vak. Stotis WGES, 1390 kilocycles.

ALICE STEPHENS ANSAMBLIO "Dainų Skrynelė"

akompanistė — Genevieve Aleksūnas. Tūrinys 1955 m. birželio 4 d. įrekorduotų dainų:

DALIS I:

Mes Padainuosim — Šimkus Nakties Tylumoje — Šimkus Rugsėjis — Jakubėnas

Dobilėlis — Vanagaitis-Jakubėnas

Sauksmas — Budriūnas Pavasario Rytas — Šimutis Spragilų Dainelė — Petrauskas-Stephens

Ziema — Gruodis Ko Zilas Ozys Bliovė — Jakubėnas

O Tėvyne Manoji — Čerienė Solo: Mary Banky, soprano

DALIS II:

Ištraukos iš "Birutės" — Petrauskas. Solo: Estelle Bogden, soprano; Alvina Giedraitis, mezo

Iš "Eglė, žalčių karalienė" II akto — Petrauskas. Solo: Christine Barttilis, soprano; Genovaitė Peškys, soprano; Josephine Putrimas, mezo

Agnė Daina iš "Radvila Perkūnas" — Karnavičius. Solo: Genevieve Maczys, soprano

Iš "Pagirėnų" II-jo veiksmo — Šimkus. Solo: Eleanor Zapolis, soprano

Giesmė kunigaikštienės Birutės garbei — Banaitis.

Įrekorduota VERAVOX Masterpiece Transcriptions Hi-Fidelity Vinylite rekordai — 12" didumo 33 rpm — 45 minučių ilgio (45 min. Long Play).

Kaina: \$6.30 per pašta \$5.95 vietiniai

Užsakymus siųskit: **ALICE STEPHENS ENSEMBLE** Room 308 — 410 S. Michigan Avenue, Chicago 5, Illinois. Rekordai bus išleisti 1955 m. spalio 3 dieną.

O gal trūksta dar ligi \$10,000

Šių metų spalio 3 d., gerb. prof. kun. Augustinas Neverauskas, gyv. šv. Kryžiaus parapijos klebonijoje, užėjęs į svečius pas p. p. Petrą ir Aldoną Aušūrus, gyv. 2515 W. 69 St., per ponį A. Aušūrienę paaukojo Balfui \$20.00.

Gerb. prof. kun. A. Neverauskas, įteikdamas pinigus, pareiškė: "Girdėjau, kad Balfas Chicagoje šiais metais nori surinkti \$10,000 esantiems Vokietijoje

tremtiniams sušelpiti. Tad, ponias Aušūriene, imkite tą mano kuklią dovana ir įteikite ją Balfui, o gal dar jiems kiek ir trūksta ligi tų \$10,000. Ponias Aušūriene, paaukotos pinigus įteikė, Marquette Parko Balfu 5 skyriui.

Gerb. prof. kun. A. Neverauskui už auką, Marquette Parko Balfu 5 skyriaus valdyba nuširdžiai dėkoja. Taip pat nuširdžiai dėkoja ponias A. Aušūrienei už uolų talkininkavimą Balfui šalpos darbe.

Pažymėtina, kad gerb. prof. kun. A. Neverauskas kiekvienais metais panašią sumą aukoja. Tebūnie šis gerasis gerb. prof. kun. A. Neverauskas ir kitiems pavyzdys.

Marquette Parko Balfu 5 sk.

Rudeninis DV Posto moterų pasirodymas

Įvado apeigos Don Varno Poste praėjo iškilmingai. Dalyvavo apytikriai 175 žmonės. Iš garbingųjų Moterų Padalos viešnių, kurios sėdėjo tribūnoj, buvo Marjion Nares, 4-os Ap. direktoriaus pavaduotoja, Mary Martin, Ap. spalvų nešiotoja ir sigarečių departamento pirmininkė, Mary Dzimidas, Amerikos Aukso Žvaigždės Motinų vicepirm., ir Virginia Kubin, buvusi Jaunių Padalos pirm.

Nuoširdi padėka mūsų šauniai įvado pareigūnei Helen Zuris, ir mūsų šauniai Sgt-at-Arms, Annette Mosteika.

Labai dėkingos esame: posto nariui Al Zaleski, kuris pagaminė, daugeliui posto narių, kurie asistavo visą vakarą ir padalos narėms, kurios paruošė, patarnavo ir suplovė indus, būtent: Mary Dzimidas, Jean Krajiček, Anele Anderson, J. Putrimas, Toni Zaleski, Gloria Preibis, Marion Zameske, Annette Mosteika, Valeria Stanaitis, Estelle Satoska, Bernice Stegwell.

Bernice Jonikas buvo įvado pirmininkė. Labai dėkingos jos motinai, Sophie Velicka, kuri visą laiką drauge su mumis dirbo. Nuoširdžiai norėjom visas paminti, jeigu kurią per apsirikiimą praleidom, labai atsiprašom.

Apylinkės įvade dalyvavo Estelle Samoska ir Anele Anderson, kaip mūsų spalvų vėliavos nešėjos. Iš kitų narių buvo: Antoinette Zaleski, Bernice Jonikas, Bernice Stegwell, Valeria Stanaitis.

Dariaus-Girėno įvade dalyvavo: Annette Mosteika, Valeria Stanaitis, Anna Sliteris, Bernice Jonikas.

Mount Greenwood įvade dalyvavo: Estelle Samoska ir Bernice Jonikas. B. J.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LaFayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antr., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

MIDLAND PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

Mes mokame **3 1/2%**

Savings and Loan Association

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6779
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Platingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidarama.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sek. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Kešiojame čekius. Pardudame ir išperkame valstybes bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITA ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000.
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

NUO 1924 IKI 1955

AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS — PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS — PATARNAVIMAI Veltui VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokėčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko nekaitome už šiuos patarnavimus. 5. Pardudame ir keičiame valstybes bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.

Pas mus yra šie taupymo skyriniai: optional, investment, vakačių, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue JOHN PAKEL, Prezidentas
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

GRovehill 6-7575

Mūsų garbės reikalas

kiek, kiek tik jo sąlygos leidžia!

Gyvenimas tremtyje — emigracijoje mums stato didelius reikalavimus tiek savo, kaip gerų tautiečių, tiek kaip gyvenamojo krašto piliečių išpareigojimams. Vieni tų išpareigojimų privalomi mums įstatymiškai, tai tie, kurie liečia gyvenamojo krašto įstatymus bei papročius, šiuos, kažkaip, bent atrodo, lengviau ir atlikti. Tatai lietuviai (su labai ir labai retomis išimtimis) sąžiningai ir atlieka, tuo išlaikydami lietuvio vardą tinkamoje aukštumoje.

Kiti reikalavimai, kurie liečia grynai mūsų tautinius reikalus, kaip sūnų — dukterų palikusių namus, palikusių nelemtam likimui mūsų geriausių draugus, brolius, o neretai ir tėvus, ne visuomet tinkamai vykdomi. Dalis apsilėidimų ne iš blogos valios, bet kita dalis, tikrai nemaža, iš apsilėidimo, ir likusioji, pati mažiausioji dalis iš blogos valios.

Kur nėra noro, nėra garbės jausmo, pareigos supratimo, trūksta sąmoningumo, čia sunku ką nors, bent per trumpą laiką, padaryti. Tik ilgas aiškinimas, įrodinėjimas gali ir pataisyti padėtį, bet ir tai ne visuomet. Kartais tautiniai reikalai apsilėidžiami ne dėl to, kad būtų bloga valia, bet dėl nesupratimo savo pareigos ar galvojimo, kad padėti savo broliui — seseriai, atsidūrusiems varge, padėti savo kenčiančiai tėvynei, yra sunku kaltimas prieš gyvenamojo krašto įstatymus, papročius.

Šios rūšies atšalusiuji tautiečių turime nemaža. Jie nėra kalti, nes tai daro dėl nesupratimo. Jeigu jie pasektų savojo krašto, kur gyvena, o ypač Kanados, vadovaujančiųjų politikų ir mokslo žmonių mintis, pareiškiamas spaudoje, per radiją, televiziją, jie labai neįtakingai pasijustų.

Štai Kanados ministeris pirminkas, darbo ministeris, gamybos ministeris ir kiti nekarta yra viešai užakcentavę: „Mūsų kra-

tui nepageidaujami tie atveiviai, kurie greitai pamiršta savo tėvų šalį“.

Tai teisingi ir nepamirštinai kiekvienam iš mūsų žodžiai — mintys, nors kažin kiek ilgai gyventume šiame krašte.

Bet grįžkime prie tiesioginio tikslo — visų mūsų garbės reikalų. Aš jį supratau taip, kad mes, kaip tauta, nors ir kažin kaip mus kankintų, kažin kaip naikintų, turime išlikti. Turime iškovoti gyvenimą ne tik sau, bet ir ateinančioms kartoms. Ateinančios kartos turi būti išmokslintos, gerai gyvenimui paruoštos. Kad jos pajęgtų, nors būdamos, aritmetiškai skaičiuojant, lašeliai pasaulio jūroje, žibėti, kaip krikščioninė rytmečio rasa plačiose lankose. Mūsų jaunimas turi išsiskirti iš kitų. Jų, jaunuolių, ku mažiausias skaičius turi likti eiliniams darbininkais. Jie turi būti gydytojai, inžinieriai, mokslininkai, technikai, žmonijos auklėtojai. Tokiais jie nori būti ir gali būti. Čia didelių sunkumų, kiekvieną pavieniui paėmus, mums nebūtų. Reikia tik geresnio susiklausymo, geresnio tautinių pareigų, tautinio solidarumo, tautinės savigarbos supratimo. Reikia visiems įsisąmoninti, kad vienas lietuvis, pasiekęs aukštesnius gyvenimo laiptus, yra pasididžiavimas kiekvienam iš mūsų, o ypač tam, kuris nors vienu kitu dolečiu prie prisidėjo.

Kaip pasaulinį pavyzdį turime žydy tautą. Jų tautietį rasti fabrike, kaip eilinį darbininką, tikra reitenybė. Bet gydytoją, advokatą, inžinierių — jokia. Iš ujamos ir niekinamos, visai paikinamos tautos šiandien didelių pasaulio išteklių savininkai yra jie. O ar jų biologinė sudėtis kitokia? Ne, ir dar kartą ne! Bet tik jie, ujami ir niekinami, naikinami suprato savo vertę, suprato vienybės galią, išmoko dirbti ne vien

sau. Juos pasivyti daugeliu atvejų ir mes turėtume. Daug ko iš jų pasimokyti turime, ypač gyvendami šiuose, laisvojo kapitalizmo kraštuose. Ne tik pasimokyti, bet ir pritaikyti savo kasdieniniame gyvenime.

Šiandien mums turi rūpėti mūsų mokslo įstaiga, Vasario 16 d. vardo gimnazija ir jos išlaikymas. Taip pat ir likusiųjų Vokietijoje vargo mokyklų išlaikymas.

Gimnazija ir vargo mokyklos yra viena ir neatskiriama dalis. Nebus vargo mokyklų, nebūs ir gimnazijos, nebūs gimnazijos — ir vargo mokyklos savo tikslo nepasiekės.

Remti gimnaziją neturėtume pavargti. Bet toks nuovargis jau pradėdamas jausti. Aukos mažėja, aukotojai savo pasižadėjimus vilkina, pagaliau visai atsisako tęsti. Tam savo elgesiui pateisinti randama įvairiausių pateisinių. Vieni iš jų gana rimti, bet ne tokie, kad visai reikėtų atsakyti teikti paramą, kiti grynai asmeninė ambicija, neturinti jokių pateisinamų priemonių. Pastarajai turėtų būti padarytas galas.

Reikia pripažinti, kad gimnaziją tvarkant, tikrai negeriausių reiškinijų matome, bet juos turime šalinti, o ne visai dėl to pasi-traukti iš gimnazijos rėmėjų. Kiti priekaištai, kad per daug esą Mažosios Lietuvos vaikų. Tai yra tik nesupratėlių, arba mūsų tėvynės priešų paskleisti gandai. Mes turėtume tik džiaugtis, kad tos Lietuvos dalies vaikai po daugiau kaip 700 metų vergijos turi galimybę grįžti į mūsų bendruomenę, turi galimybę išmokyti mūsų ir jų prosenelių kalbos, turi galimybę pažinti tiek Didžiosios, tiek ir Mažosios Lietuvos istoriją, jos didingą praeitį, kaitartas skriaudas iš savųjų kaimynų. Mes tuo turime tik džiaugtis.

Tiesa, Klaipėdos krašto vokietininkai nepatenkinti, kad mažlietuvių vaikai lanko mūsų vargo mokyklas ir Vasario 16 d. gimnaziją. Jau ne kartą jie darė demaršus federalinės ir sričių įstaigose, Vokietijoje, kad, anot jų

Butterworth ligoninėje, Grand Rapids, Mich., krutinės chirurgas Dr. John Summers širdies masažu atgaivino Kim Lee West, kurį visi kiti operavę daktarai laikė jau mirusiu. Sakoma, kad Kim dabartiniu metu jaučiasi gerai. Praktikantė slaugytoja Betty Ross nuolat būd prie vaiko lovos.

„ši nenormali padėtis būtų pašalinta“. Tad kodėl mes turime dar jiems pasitarauti?

Šiuo metu gimnazija, finansškai tikrai apverktinoje būklėje. Artėja žiema, reikalingas kuras, maisto atsargos, o pinigų nėra. Tų trūkumų nebūtų, jeigu mes garbingai vykdytume savo pasižadėjimus, kuriuos davėme laisva valia, kurie yra mūsų, kaip lietuvių, garbė ir pasididžiavimas. Mums tikrai bus malonu, sulaukus senesnių dienų, matyti mūsų daktarus, teisininkus, inžinierius, išsimečiusius tremtyje. Jausime pasididžiavimą, kad ir mes prie jų išleidimo gyveniman prisidėjome.

Išlaisvinta Lietuva bus labai ir labai reikalinga mokslo žiniomis apsišarvavusių vyrų ir moterų. Reikalo daugiau aiškinti nėra prasmės. Visi sąmoningi tautiečiai, vertindami savo, kaip lietuvių vardą ir garbę, supranta, kad gimnazija reikalinga paramos ir tą paramą sulig savo išgalėmis suteiks, ir kiek galint greičiau. Atsilikusieji pasistengs išlyginti savas skolas.

Dar pora žodžių dėl vargo mokyklų. Jais paremti jau patalimas susirūpinti. Montrealis, kuris, kaip sakoma, „visko pra-

Amerikos upių vampyras

Devynakė yra didžiausias Amerikos ir Kanados gelvųjų vandenių žuvų priešas ir meškeriojų pabaisa. Amerikoje ji net vadinama „gilumų Drakula“. Per pastaruosius kelis metus ši primityvi, į ungurį panaši, žuvis, išbaidė daugelį ešerių, lydekų, upėtakių bei lašišų iš kaikiurių Amerikos ežerų ir upių ir pastangos su ja susidoroti teatėš mažai, arba jokių, vaisių.

Devynakė yra už ungurį mažesnė žuvis, giliai įdubusiomis

džia” šia kryptimi jau pajudėjo. Atidarant šeštadienių mokyklų mokslo metus, visose trijose mokyklose įsteigti rėmėjų būreiliai. Kiekvienas mokinys išpareigojo paaukoti po 5 centus savaitė ir paprašyti po (bent) vieną laišką per mėnesį likusiam Vokietijoje mokinukui, ei.

Manychiau, kad ir kitos šeštadieninės mokyklos galėtų šiuo pavyzdžiu pasekti. Apylinkių valdybos arba mokyklų vedėjai — mokytojai turėtų tik paraginti, na, ir prižiūrėti, kad pasižadėjimus tesėtų.

Tik pasipauskime, susipras-kime, prarėtėjusias eiles suglauskime. Mūsų šios dienos šūkis — Lietuvis, kur jis bebūtų, turi pasiekti mokslo tiek, kiek tik jo sąlygos leidžia!

akimis ir 7 skylutėmis kiekvienoje savo galvos pusėje. Žiauno-se, arba geriau sakant čiulputke, ji turi keletą eilių raginės medžiagos dantukų.

Savo ankstyvąjį amžių (paprastai 3—4 metus) devynakė praleidžia upėse, tarp ajerių ir kitokių žolių šaknų, ar kitose vietose, kur yra daug dumblo. Paskui ji išplaukia į jūrą. Ten išbūna apie 2 metus ir apie šitą jos parazitisko gyvenimo dalį mažai tėra žinoma. Tada devynakė grįžta atgal į geluosius vandenis neršti, po ko ji paprastai išgaista.

Atplaukę iki upių žiočių, šie žuvis pradeda kaupti maistą, kurį naudoja šilumai, atstatyti plaukiančios žuvies kūną. Įsisiurbę į auką savo biauriu čiulputku, taip ir laikosi dieną naktį, pamažų, bet užtikrintai čiulpdami gyvos žuvies kraują. Tik mažai daliai devynakės užpultų žuvų pasiseka jos atsikratyti ir išlikti gyvoms. Devynakės atakuoja ne tiktai upėtakius, ešerius, lašišas, bet ir gana plėšrias žuvis, kaip lydekas. Lydekos stengiasi sprukti iš tų vietų, kur devynakės pasirodo.

Anglijoje elektrodų pagalba bandoma sulaukyti devynakes nuo sugrįžimo į geluosius vandenis. Amerikos meškeriojai nekantriai laukia žinių apie gerus šio metodo panaudojimo rezultatus.

— Buvę tremtiniai, nepanirę kate akusių niūriose stovyklose savo draugų bent viena karta metuose aukokite tiems žmonoms uždarbą

NUOLAIDOS ANT TELEVIZIJŲ

	Buvo Dabar
Arvin 21 colio TV	\$199 \$119
Capehart 17 col. console	\$199 \$119
General 21" stalo mod.	\$169 \$ 99
Natalie Kalmus 24" cons.	\$299 \$169
DuMont 21" console	\$299 \$169
Sylvania 21" console	\$349 \$229
Philco 21 col. console	\$249 \$179
Zenith 21 col. console	\$238 \$187
Admiral 21" stalo mod.	\$169 \$127
PCA-Victor 21" stalo m.	\$225 \$149
Sonora 21" kombinacija	\$300 \$199

30 DIENU DYKAI IŠBANDYMI. LENGVI IŠMOKĖJIMAI.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Tel.: CALumet 5-7237

Budriko Radio Valanda iš WHFC stoties — 1450 kilocycles — ketvirtadieniais nuo 6-tos iki 7-tos val. vak.

Imonė atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. vakaro. Kitom dienom nuo 9 iki 6 valandos. Sekmad. nuo 10 iki 5 val. vak.

„NAUJIENAS“ SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuviybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteiks įstojimo į SLA lengvates visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

APBRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apbrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

P. Šimelaitis

UNION APPLIANCES

Presents
AN EVEN FINER
REMINGTON
THE 60 DELUXE

A MASTER BARBER IN THE PALM OF YOUR HAND

Never before have we offered a shaving instrument to compare with this new Remington 60 DeLuxe! Never before has it been possible to remove whiskers so quickly, so smoothly, so easily! It's the shaver designed for the man who demands perfection. Beautifully styled... beautifully machined... beautifully gift packaged in rich black, trimmed with golden chrome. And when it comes to performance, this Remington 60 DeLuxe is well nigh unbelievable. It has the greatest live cutting surface ever put on a shaver, so whiskers just melt away at the lightest touch. Shaving heads are mounted

on the famous Remington Contour principle to get into those hard-to-reach spots which other shavers can't touch. Drop in at our store today and see for yourself why we say the new Remington 60 DeLuxe is the finest electric shaver ever made.

FREE 14-DAY TRIAL — \$7.50 TRADE-IN
EASY CREDIT TERMS

UNION APPLIANCES

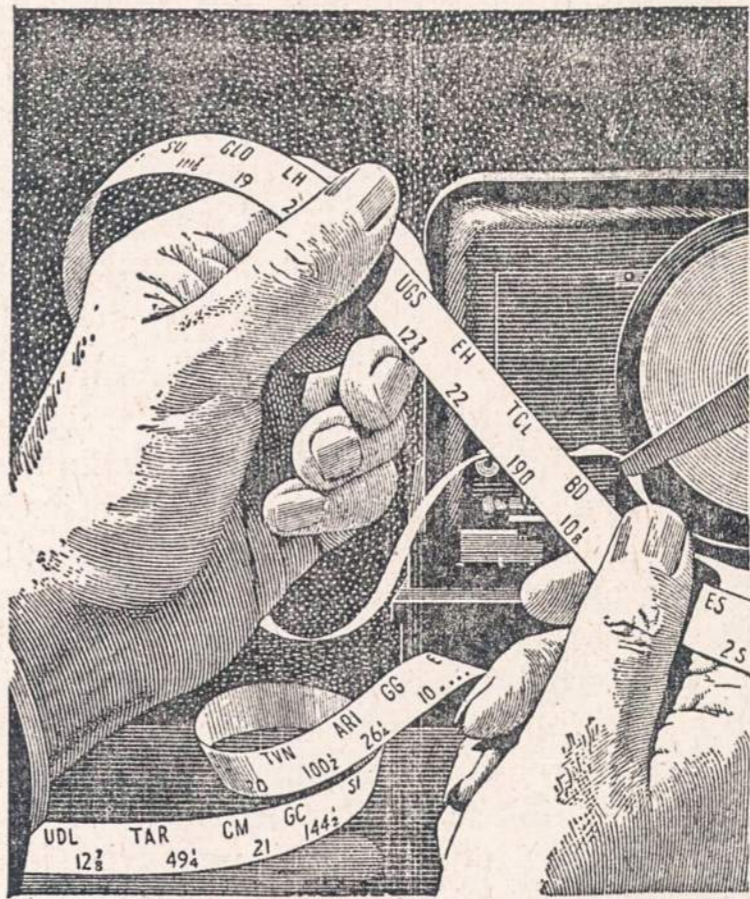
40 SO. CLINTON STREET

DEARBORN 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GALIMAS DALYKAS

kad 148 amerikiečiai
turi metinių pajamų
pranešančių \$1,000,000

YRA TIKRA

kad nė vienas jų
negali gerėtis
puikesne Amerikos
degtine, kaip
Seagram's 7 Crown.

Kai kurie dalykai kinta nuolat: kaip skaičius milijonierių Jungtinėse Valstybėse. Keletas niekuomet nekinta: kaip pasižymėjęs švelnus SEAGRAM'S 7 CROWN kvapumas. Štai kodėl 7 CROWN vadovybė puikiųjų degtinų tarpe eina iš metų į metus.

Say Seagram's and be Sure

...of American whiskey at its finest

Seagram-Distillers Company, New York City. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

Prieš 35 metus klastingi lenkai, vadovaujant gen. Żeligowskiui, sulaužė pasirašytą Suvalkų sutartį, kuria Vilnius ir dalis teritorijos buvo pripažinta Lietuvai, ir jėga okupavo mūsų sostinę, kurią išlaikė 20 metų. Vėliau dar gavome gėdingą ultimatumą, kurį turėjome priimti arba kariauti. Daug karčios tiesos ir širdgėlos turime savo širdyje iš tų senų laikų kovoje su lenkais dėl sostinės Vilniaus. Galima būtų viską pamiršti ir liūdnu atsiminimui nekelti, jeigu tai nekeltų ir kaimynai lenkai. Tačiau jie nieko nepamiršo ir neišmoko. Tiesa, Lietuva valdo Vilnių ir tenai lenkų kaip ir nėra, bet užsienio lenkai prisimena Vilnių ir Lvovą, kaip lenkų miestus ir reikią pretenzijų. Todėl lietuviai turi budėti ir tinkamai reaguoti į tokius reikalavimus. Tai gali padaryti organizuota visuomenė, o tokia yra — tai Vilniaus Krašto Sąjunga, kuriai priklauso daug to krašto žmonių tremtyje.

Chicago lietuviai, susibūrę į tą sąjungą, iškilmingai paminėjo 35 metų liūdną sukaktį, spalio mėn. 8 d. Pakšto svetainės salėje, kurią pilnai pripildė apsilankiusieji.

Pagrindinė kalba ir pagerbimas

Minėjime pagrindinę kalbą pasakė pirmininkas V. Galvydis. Jisai priminė 1920 m. spalio 9 d., kai buvo užgrobtas Lietuvos sostinė Vilnius ir nurodė, kas buvo daroma lietuvių tautos per 19 metų, parodydamas pasaulinį karą, pasakui artėjo pasaulinis karas. Lenkai įteikė Lietuvai ultimatumą, kurį reikėjo priimti. Norėjo turėti kaimyną ir draugą, jėga padaryta. Diplomatiniai santykiai buvo nu-

statyti, bet neilgai jų reikėjo. Lenkų kariuomenės likučiai užplūdo Lietuvos pasienio ruožą, kai juos spaudė sovietų daliniai. Lietuviai savo buvusius priešus priglaudė ir maitino. Parodė gerą širdį ir nesinaudojo teise atgauti Vilnių tokiu momentu. Kodėl mes minime tokią dieną, kaip spalio 9? Norime prisiminti didžiąją skriaudą, lenkų padarytą Lietuvai, ir kad daugiau panašių įvykių nepasikartotų. Lietuviai turi budėti, kad vėl nebūtų panašių kombinacijų daroma, o visi žuvusieji dėl Vilniaus ir jo krašto, pagerbiami atsisojimu.

Kultūriniai skyriaus darbai

Vėliau prasidėjo dienos reikalų svarstymai ir pranešimai. Pirmausia buvo priimti 6 nauji nariai ir pakviesti įstoti visi Vilniaus krašto lietuviai į sąjungą, kuri organizuotu būdu gina savo teises.

Bevo pranešta, kad žymiai prisidėta prie Vasario 16 gimnazijos namų išpirkimo vajeus ir surinkta \$250, paskirta auka Amerikos Lietuvių Tarybai \$100 ir surinkta prof. M. Biržiškai, kaip Vilniaus Krašto Sąjungos garbės nariui, jo senatvės dienoms palengvinti, \$280.

Nutarta išrinkti atstovus į ALO konferenciją ir įteikti \$10 auką.

Sumanymai, svarstymai ir išvados

A. Sirutis padarė pranešimą apie išleistą Dr. A. Šapokos knygą, kuri pavadinta: "Vilnius lietuvių gyvenime". Ji turi 100 puslapių ir plačiai aprašo Vilniaus praeitį ir laiką, kada jisai pavirtė lietuvių sostine. Paskui šimtmečių kovos ir trijų šimtmečių taikos metai Vilnių papuošė ir pastatė tarp kitų žymėtinų miestų, kurį vėliau klastingai išplėšė lenkai ir laikė okupavę per 20 metų. Puiki knyga tremties sąlygose. Dabar panašią norima išleisti anglų kalba, kurios išleidimui būtų reikalinga sudėti aukų, o šita tuojau išplatinti vietoje, tai ir buvo vėliau padaryta. Nepasiliko nė vieno egzemplioriaus knygos, kurios tik buvo atsiųstos.

Valdyba paskaitė savo darbų planą, kuris numatytas vykdyti metų bėgyje. Daug gražių dalykų buvo siūlyta įgyvendinti, kurių čia nėra galimybės išvardinti. Apie juos vėliau skaitysite spaudoje. Reikia pažymėti tik vieną, kaip naują dalyką, kurį valdyba nutarė daryti, o susirinkimas tam pilnai pritarė: reformuoti susirinkimų tvarką, kaip šjandien matome. Visi gausiai susirinkime ir labai patenkinti prie užkandžių stalo ir labai draugiškoje nuotaikoje, kaip niekuomet anksčiau.

V. Šimkus kėlė mintį surengti Vilniaus literatūros ir meno vakarą, pasikviečiant žmonių iš rytinių valstybių. Paskui imtis iniciatyvos, susidedant su kitomis draugijomis, ar kitu būdu, įsivendant savo radijo pusvalandį vieną arba dukart savaitėje. Šia proga jisai pakvietė visus draugijos narius sekantį susirinkimą daryti jo rezidencijoje. Reikėtų padaryti ir vaikų susirinki-

Išreikdami savo dėkingumą JAV laivynui, Tampico miesto Meksikoje gyventojai ant stogo rašo padėkos šūki. Laivais ir helikopteriais laivynas išgelbėjo tūkstančius žmonių, taipgi pristatinėjo maistą ir vaistus daugiau negu savaitę laiko "Janer" uragano nusiaubty apylinkių gyventojams. Priskaitoma 600 žuvusių ir apie 70,000 be pastogės.

mą: suartinti ir supažindinti, kaip Vilniaus krašto gyventojus. Dr. Blažio žmona, Sofija Blažienė, sutiko būti tokių vaikų globėja.

Vienybėje galybė

A. Gintneris savo kalboje patarė atsiminti, kad Vilniaus Krašto Draugija nėra paprastas klubas. Jai turi būti taikoma ir daugiau reikalų. Ji yra pusiau politinė organizacija. Panašią turime Chicagoje ir kitą draugiją — tai Mažosios Lietuvos Draugija ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Sąjunga, kurios rūpinasi ir sielojasi dėl Klaipėdos krašto ir Mažosios Lietuvos reikalų. Su šitomis draugijomis reikalinga dirbti glaudžiam kontaktė. Vieną mėginimą jau turėjome Joninių laužų: visų draugijų nariai buvo labai patenkinti, pasiekti numatyti tikslai ir turėta nemaža pelno. Žiemos sezono laiku, reikėtų turėti paskaitų apie Vilniaus ir Klaipėdos kraštą.

A. Žigas patarė dirbti ir mažesnius darbus, o prie didelių eiti palengva ir apgalvotai, kad nerūdėtume bereikalingų nuostolių. K. Cicėnas iškėlė mintį skaičiuoti lenkiškus laikraščius ir sekti straipsnius apie Vilnių ir tuojau reaguoti jų spaudoje arba kitoje vietoje. A. Dundulis kalbėjo apie Vilniaus krašto santykius ir tas neteisybės dienas, kurias lietuviams reikėjo iškentėti lenkų kalėjimuose ir kentėti jų panieką. Ar mes turime būti akli ir kurti po tiek kančių ir žudynių — reikia viską prisiminti... Reikalinga išpirkti knygas apie Vilnių, kaip lietuvių ir anglų kalbą. Jų aš vienas Chicagoje išplatinau žurn. J. Cicėno knygos "Vilnius tarp audrų" 100 egz., tad visi nariai gali padaryti žymiai daugiau.

Daugelis narių kalbėjo ir svarstė dienos problemas. Ypačiai pasireiškė: G. Sirutienė, A. Staņkus, M. Luneckas, St. Pranėnas, J. Grigaravičienė, J. Pakalka, V. Valeiša, Valys, M. Baronienė ir daug kitų, svarstydami įvairius klausimus ir sumanymus, kaip dirbti ir organizuoti, kad vieną kartą sugrįžus į Vilnių ir tenai apsigyventi, jau kaip tikroje sostinėje.

Iškilmingas spalio 9 d. minėjimas pasibaigė vaišėmis. Prieš tai dar buvo pagerbtas vienas sąjungos miręs narys — Žibas, įteikiant žmonai dovaną ir užuojautą. Pačias vaišes suruošė narės: M. Noreikienė ir G. Sirutienė — joms pareikšta padėka. Svečiai tuojau sumetė \$50 išlaidoms padengti, o likusius pinigams nutarė paskirti džiugininkams tremtyje.

Vilniaus Krašto Sąjunga, Chi-

Detroit, Mich.

Socialdemokratų veikla

LSS 116 kuopa Detroite nėra labai gausi nariais. O čia dar mirtis pasiūvaitė paskutinių keiliolikos mėnesių laikotarpiu ir išskynė keturius veiklius kuopos narius. Tačiau gyvieji gyvena ir dirba ir savo veiklumą galėtų būti pavyzdžiu daugeliui kitų, daug gausėnių organizacijų. Labai ir labai apgailėtina, kad vadinamieji naujieji ateiviai (kurie, atvirai kalbant, gerokai paseno...), į senųjų socialdemokratų, kaip ir į daugelio kitų senųjų organizacijų veikimą, žiūri gana abejingai. O tikrai žinoma, kad Detroite iš naujųjų socialdemokratams palankių yra daug, kai tuo tarpu tikrai keletas įsijungė į aktyvesnę veiklą. Būtų tikrai gražu ir naudinga, kad naujieji stengtųsi arčiau pažinti tiek socialdemokratų, tiek kitas "senųjų" organizacijas, ir pasirinktą tinkamą, į jas stotų ir testų darbą, kurį mūsų broliai ant senatvės lenkiškų pečių neša dešimtmečiais.

Darbiningas susirinkimas

Po karštų vasaros atostogų, darbiningas ir prasmingas susirinkimas įvyko spalio 2 d. Hispanos Unidos namuose. Susirinkimą atidarant, minutės susikaupimu buvo pagerbta paskutinė iš jau minėtų keturių mirusiųjų aktyvių narių, Ludvisė Balčiūnienė, kuri nuėjo į amžinybę š. m. liepos 5 d. Po to velionės vyras, Mikas Balčiūnas, susigraudinęs dėkojo savo ir vaikų vardu už visų kuopos narių dalyvavimą laidojimoje, gėles, pareikštą užuojautą ir dabar reikiamą moralinę paramą.

Susirinkimas išklaušė kruopščiai paruoštą pranešimą ir apyskaitą iš buvusio kuopos išvažiavimo pereiną vasarą. Pranešimą paruošė B. Keblaitienė ir M. Balčiūnas. Apie išvažiavimą pakalbėsime atskirai.

Kuopos pirmininkas ir Organizacijų Centro atstovas J. Pilka pranešė apie Org. Centro lapkričio 12 d. Hispanos Unidos salėje rengiamą tradicinį rudeninį vakarą, kurio visas pilnas eis Altui

cagos skyrius, jau veikia ketveri metai. Jai priklauso daug garbingų ir nusipelnusių žmonių. Vilniaus krašto kovoje dėl savo teisių ir lietuviybės išlaikymo. Skyrius turi šimtus narių, bet jisai nori sujungti ir suvienyti visus Vilniaus krašto lietuvius į vieną stiprią ir pajėgią draugiją, kuri reikalui esant galėtų tarti savo žodį ir Vilniaus krašto reikalui tarptautinėje politikoje.

Antanas Gintneris

ir ragino visus kuopos narius, kaip kasmet, dalyvauti.

Susirinkimo metu buvo prisiminta Didžiojo Vilniaus Seimo 50 metų sukaktis. Ta proga nutarta pasveikinti Didžiojo Vilniaus Seimo nari, vėliau Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą, mūsų garbingąjį profesorių Juozą Kaminską, prie sveikinimo pridėdant \$60.00 čekį (\$34.00 sudėjo draugai išvažiavimo metu ir \$26.00 paskyrė iš kuopos izdo).

Tik ką praėjusios viešosios rinkliavos (Tag Day) proga iš kuopos izdo Balfui paskirta \$5.

Sekantį susirinkimą nutarta šaukti lapkričio (November) 27 d. Bet apie tai, nurodydami tikslų laiką ir vietą, pranešime vėliau.

Apie praėjusį išvažiavimą

Išvažiavimas į Binkevičienės ūkį buvo rugpjūčio (August) 7 d. Buvo labai gražus oras, daug svečių ir tikrai puikios vaišės! Tačiau, kadangi viskas gana toli praeity, išvažiavimo visų nuotykių ir malonumų nebeapasakosime. Čia norėtume tik geru žodžiu prisiminti tuos, kurie savo kietu darbu išvažiavimą padarė įspūdingą, malonų.

Oficialiai išvažiavimui rengti komisiją sudarė M. Balčiūnas ir J. Pilka. Jie ir atliko visą sunkų pasirėngimo darbą, ką vyrų gali atlikti. Tačiau, neoficialiai (komisijon renkama buvo atsisaikiusi), visą šeiminkėms vadovavimo darbą atliko p. B. Keblaitienė. Už gausius ir skanius valgius visi turime būti jai dėkingi. Taip pat p. Keblaitienei gražiai talkininkavo M. Brazauskienė, B. Balčiūnienė, M. Grodis-Balčiūnaitė, M. Kisieliene-Liugienė ir A. Kulesienė. Ypačiai gražus Balčiūnų šeimos pavyzdys: motinai mirus, į jos vietą stojo dukterė ir marti, tartum Kudirkos varpoto paragintus, kad kur stulpas griuvo, reikia kitą jo vieton statyti... Prie gėrimų darbotvosi S. Kiškis ir dar visur talkininkavo K. Liugas.

Visiems čia minčtiesiems asmenims, taip daug prie išvažiavimo rengimo ir pasisekimo prisidėjusiems, LSS 116 kuopos pirmininkas J. Pilka žodžiu dėkojo paskutiniame kuopos susirinkime. Bet kadangi kai kurie iš čia minėtų net nėra mūsų kuopos nariai (p. p. Liugai, Brazauskienė, Kiškis), esame įpareigoti padėkoti viešai per spaudą. Ačiū!

Kuopos korespondentas N. A.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrētą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną Kaina—\$14.00 Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūysite \$14.00 čekį ar Mon Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

DĖMESIO, DĖMESIO!

Iš Europos atvyko prityręs laikrodininkas, kuris nebrangiai ir gerai taiso ne tik laikrodžius, bet ir kitus precyzius instrumentus. Kreiptis į J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. YArds 7-0677.

P. S. Skubiai išnuomojamas butas š 4 kamb. su patalpa prekybai, kontorai arba gydytojo kabinetui. (Skelb.).

OLD UNDERROOF
Kentucky Tikroji Bourbon Degtinė—86 laipsnių—taipgi ganama in Bond Buteliuota Old Underroof Distilling Company Lawrenceburg, Kentucky Išskiriamai papūpinama Old Rose Distributing Company

MOVING PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
Nauji dideli trokštai—Naujusius krovystimo ironkiai
Slyg metų patyrimas—Pigus ir sažiningas palamavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wblbrook 5-9209

VISI Į BALFO KONCERTA, LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3137 SOUTH HALSTED STREET

įvykstantį šį šeštadienį, spalio mėn. 15 d. 7:30 v. v.

PROGRAMĄ ISPILDYS:

Solistas STASYS BARANAUSKAS
Smuikininkas ALFONSAUS PAUKŠTYS
Baletu soka VIOLETA KAROSAITĖ
Mokslievių Tautinio Ansamblio KANKLININKAI
vad. ANELĖS KIRVAITYTĖS ir SIMO VELBASIO Baletu studija, pastatydama "Coppelia" II veiksma, muzika L. DELIBES; akompanuos muz. Aleksandras KUČIŪNAS.

Po koncerto šokiai, groiant muz. BRONIAUS JONUŠO padidintam orkestrui. — VEIKS BARAS. — Įėjimas — auka \$1.50.
Kviečiame Chicagoje ir apylinkių lietuvišką visuomenę gausiai koncerte dalyvauti. Atsilankykime visi ir užbaikime sutelkti 10,000 dolerių likusiem Europoje paremti.

BALF CHICAGOS APSKRITIES VALDYBA

